

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАГРОЗИ

Історія становлення рівності має багатовікові традиції, що відображають розвиток демократії у суспільстві. Принцип рівності людей багатоаспектний. Право розуміється сьогодні як рівна міра свободи всіх і кожного — чоловіків і жінок. Виходячи з цього одним з проявів принципу рівності є рівність чоловіків і жінок, тобто незалежність рівного підходу від статі, що дістав назву принципу гендерної рівності. Гендерна рівність — складова загального принципу рівності як принципу демократичної побудови суспільства.

З іншого боку, сучасні світові реалії виявляють тенденцію до зловживання принципом гендерної рівності виходячи із суто суб'єктивних чинників, які суперечать загальноприйнятій суспільній моралі, а головне — звичайній природі речей.

Даній проблемі останнім часом приділяється особлива увага в юридичній літературі. Гендерна рівність розглядається з перспективи правових цінностей та розвитку прав людини такими вченими: Н. Болотіна, О. Лукашова, О. Матвієнко, О. Мельникова, Т. Мельник, Н. Оніщенко, С. Поленіна, П. Рабінович, В. Тимошенко та ін. Однак практично залишається поза увагою аспект загрози викривленого розуміння даного принципу деякими феміністичними теоріями, які останніми роками набувають активного розмаху у світі.

З огляду на це метою статті є аналіз позитивних та негативних тенденцій становлення і розвитку гендерної рівності.

Сьогодні в Україні на конституційному рівні людина визнається найвищою соціальною цінністю. Поняття «людина» є рівноцінним поняттям «особистість», «індивідуальність», що характеризує, насамперед, те особливе, специфічне, що відрізняє конкретну людину як індивіда та особистість від усіх інших, включаючи як природні, тілесні, так і психічні й соціальні властивості; як успадковані, так і набуті, вироблені в процесі людського розвитку [15, с. 37].

Однією з таких особливостей людини є її стать. І те, що має бути цінністю і для людини, і для держави, іноді стає перешкодою до реалізації особою своїх прав. Ця особливість нерідко стає руйнівною в процесі реалізації принципу рівності основних прав та свобод людини.

Національні конституції гарантують рівність основних прав та свобод для всіх громадян, і більша їх частина прямо констатує забезпечення рівності прав громадян незалежно від їх віку, раси та статі. Майже всі уряди підписали Загальну декларацію прав людини, прийняту ООН у 1948 р., деякі інші міжнародні угоди, які беруть під захист жінок та дітей, серед них — Конвенцію про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, яка вважається міжнародним біллем щодо жіночих прав. Але ці обіцянки та узгодження не забезпечують жодних гарантій там, де влада закону слабка, де немає законів та правил, які гарантують доримання конституційних прав та міжнародних домовленостей і де добрі наміри витісняються політичними міркуваннями [9, с. 105].

Коли йдеться про рівність статей як ідеал суспільно-політичного розвитку, під цим поняттям можуть розумітися: а) формальна рівність (рівність юридична, закріплена законодавчо); б) рівність можливостей (надання певної законодавчо закріпленої переваги певній соціально-демографічній групі для створення однакових з іншими групами умов); в) рівність результату (цілеспрямоване забезпечення ліквідації для конкуруючих сторін перешкод, які можуть бути зумовлені попередньою дискримінацією). У правовій сфері прихильники гендерної та феміністської теорії намагаються дослідити питання «рівності» та «відмінностей» — наскільки можлива рівність різних людей (насамперед за ознакою статі), в яких межах можливе запровадження «нерівності» для досягнення рівності тощо [11, с. 10].

У країнах світу відбувається процес наповнення гендерним змістом національного законодавства. Врахування рівних прав і можливостей у законодавстві різних країн відбувається залежно від сили впливу інших соціальних норм — традицій, звичаїв, усталеної моралі, політичних норм тощо. Релігії

справляють значний вплив на формування традиційних норм у національних суспільствах. По-різному відбувається процес освоєння гендеру нового часу й відображення його в чинному законодавстві різних галузей права. Навіть Європа не є гендерно однорідною та має певні особливості щодо гендерного втілення в праві північних і південних країн Центральної Європи, країн Балтії, Східної Європи, країн СНД тощо. Та попри всі особливості існує тенденція до зближення гендерних процесів в юридичному їх виразі, а саме формування гендерного компонента в системі законодавства [13, с. 42-43].

Світовий процес формування конституційного законодавства характеризується декларуванням у ньому принципу рівних прав і можливостей. Конституційне закріплення рівності статей є характерним поряд із такими особливостями, як національна і расова незалежність, мова, віросповідання, соціальне походження, політичні переконання та ін. [13, с. 46].

Цілком очевидно, що питання гендерної рівності набуло на сьогодні неабиякої актуальності і представляє вагомий цінність для права. Виходячи з цінності гендерного виміру права відповідним чином має проводитися робота з діючим вітчизняним законодавством, яке, незважаючи на проголошення Україною рівності прав чоловіків і жінок, ще містить значні дискримінаційні гендерні викривлення.

Це зумовлено, зокрема, деякими прорахунками феміністичних теорій, під впливом яких формувались окремі положення радянського законодавства. Наприклад, велика кількість норм трудового, кримінального права, права соціального забезпечення не враховує інтересів і особливостей статусу чоловіка-батька, але водночас передбачає ряд пільг для жінок-матерів тощо. Також відсутність правозастосовної практики щодо гендерних правовідносин, зокрема рішень судів про відновлення порушених прав у зв'язку з дискримінацією за ознакою статі, свідчить, що громадяни не мають належних правових засобів для захисту своїх прав. виправити таку ситуацію може створення предметного законодавства, орієнтованого на розв'язання практичних гендерних проблем, детальне регулювання окремих аспектів становлення гендерної рівності, законодавче визначення всього спектра прав та можливостей, що містять поняття «гендерна рівність» [16, с. 75-76].

На сьогодні законодавець має нелегке завдання законодавчого визначення такого механізму правового регулювання, який не лише відповідатиме досконалій правовій формі та матиме високу прикладну оцінку, а й культивуватиме правосвідомість громадян, закладаючи світоглядні основи гендеру. При цьому слід враховувати такі споконвічні правові та моральні цінності, як справедливість, свобода, рівноправність. Адже на них ґрунтується правова свідомість громадян, яка миттєво реагує на викривлення цих категорій, неадекватне їх застосування [7, с. 30].

Гендерний підхід вимагає перегляду класичних уявлень про суб'єкта права. Уособленням універсального нейтрального, раціонального суб'єкта часто-густо виступає не абстрактний носій прав, а цілком конкретний — чоловік, який обіймає певну соціальну позицію. Така модель суб'єкта права побудована на маскулінних цінностях і враховує лише чоловічий досвід.

Цю ситуацію легко пояснити з огляду становлення класичних правових інститутів і понять романо-германської правової системи, більшість з яких походить від римського права, яке повноцінними суб'єктами права визначало вільних громадян чоловічої статі, жінка була майже позбавлена прав [7, с. 13].

Декларований у вітчизняному законодавстві принцип рівності передбачає, що всі громадяни є рівними як представники людства, як носії загальнолюдських прав і свобод. Водночас, об'єктивним фактором є існування нерівності за здібностями, нахилами, чеснотами тощо. Безперечно, справедлива рівність можлива лише як рівність можливостей у реалізації здібностей, як надання рівних прав для розвитку тих природжених і набутих якостей, якими люди наділені, як справедливий розподіл прав і обов'язків, тобто, як доступність справедливості [11, с. 59].

Цінність демократичних принципів і фундаментальних прав людини вимагає забезпечення справедливої гендерної рівності. На формування і розвиток державної політики безперечно і прямо впливають особисті, суб'єктивні чинники, ціннісні орієнтації та моральні переконання тих посадових осіб, які безпосередньо перебувають в ешелонах влади. За часів Радянського Союзу, коли панувала авторитарно-командна система державного управління, культивувалися «чоловічі» переваги щодо певних можливостей. Коли справедливість при розподілі можливостей, наділенні правами та обов'язками незалежно від статі стане цінністю, домігантою не лише суспільства, а й вищих органів державної влади, тоді можна буде говорити про те, що в державі існує довіра, чесність та демократія.

Обговорення політики значною мірою стосується цінностей. Державні службовці, відповідальні за розвиток політики, повинні усвідомлювати, що вони привносять у свою діяльність власні цінності, сформовані життям: манеру працювати, базу знань, джерела інформації, контакти, культурний і життє-

вий досвід, які впливають на те, як ці особи розуміють питання політики і якими підходами користуються, тобто, чи підтримують цінності системи, в якій працюють. Гендерно чутлива політика може час від часу вступати у конфлікт із домінуючими цінностями, на яких формується суспільство. Жіночий досвід у розвитку суспільства часто вимірюється чоловічими стандартами. Тому державні службовці повинні протистояти цим конфліктуєчим і конкуруючим цінностям [11, с. 74].

Виконання взятих Україною зобов'язань щодо утвердження гендерної рівності потребує осмислення національних можливостей їх реалізації з урахуванням історично набутої практики суспільного життя чоловіка та жінки, національних традицій їх взаємовідносин, досягнень і рівня соціальної культури та її складової — гендерної культури [14, с. 18].

Не зважаючи на це, Україна, на думку Т. Мельник, може констатувати, що ідея гендеру поступово оволоділа свідомістю чоловіків. Особливістю законопроектів про гендерну рівність, поданих до парламенту в порядку законодавчої ініціативи, є те, що майже всі вони були внесені народними депутатами — чоловіками [13, с. 65].

На сучасному етапі про подолання вказаних стереотипів свідчить прийнятий Верховною Радою України Закон «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» № 2866-IV від 8 вересня 2005 року (надалі — Закон) [17]. Цей Закон є вдалим кроком до запровадження відповідних міжнародних стандартів міжстатевої рівності і є правовою базою забезпечення конституційного принципу рівних прав чоловіків і жінок. Зокрема, ст. 3 Закону визначає основні напрями державної політики щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, серед яких: недопущення дискримінації за ознакою статі, забезпечення рівної участі жінок та чоловіків у прийнятті суспільно важливих рішень, формування відповідального материнства і батьківства, виховання і пропаганда серед населення України культури гендерної рівності, поширення просвітницької діяльності у цій сфері та ін. [5, с. 9].

Отже, не зважаючи на існування у свідомості суспільства певних стереотипів, так званого гендерного суб'єктивізму, усе ж природна цінність людини та її потреб і можливостей сьогодні явно долає вказані перепони. Те, що невіддільне від людини та її сутності, її невід'ємні природні права, які тривалий час навіть не були передбачені законодавчо, отримує сьогодні перемогу над «буквою закону», оживаючи і у свідомості людей, і у реальному житті, і на законодавчому рівні. Без сумніву, гендерна рівність є однією з цінностей, на яких будується право.

Паралено із зазначеними позитивними процесами у світі поширюється руйнівна тенденція зловживання поняттям гендеру для легалізації особистих, суб'єктивних відхилень, про які далі йтиме мова.

Так, Б. Вольмер де Коль звертає увагу на наступне. Якщо звернутися до етимології слова «gender» («рід»), то можна знайти ще декілька його значень. Слово «gender» походить від латинського слова *genus, generis*, що має багато різноманітних значень, від класифікації виду чи класу до визначення сім'ї чи народу з окремою ідентичністю, тобто нації. Порівняно нещодавно в деяких мовах, особливо в англійській, слово «гендер» набуло інших граматичних форм, серед яких — чоловічий та жіночий рід. А в другій половині XX ст. використання цього слова змінилося в сторону визначення сексуальної ідентичності індивіда. Слово «гендер» стало феміністичним терміном. Гендерні феміністки стали відокремлювати статі від гендеру з метою допомогти жінкам залишити місце, відведене їм природою та суспільством. Ними було висунуто ідею про те, що відмінності між статями вигадані суспільством. На думку гендерних феміністок, гомосексуальна, гетеросексуальна і бісексуальна орієнтація мають однакове значення і залежать від переваг індивіда [6, с. 495-496].

Тобто, в новій гендерній перспективі термін «гендер» став визначатися як «соціально сконструйовані ролі».

В якості плацдарму для поширення своїх ідей прибічники нової перспективи обрали IV Всесвітню конференцію ООН щодо становища жінки, яка відбулася у вересні 1995 року в Пекіні. Керівництво конференції оголосило таке формулювання терміну «гендер» — він вказує на відносини між чоловіком і жінкою, що засновані на ролях, які суспільство визначає і присвоює одній та іншій статі».

Таке визначення викликало занепокоєння делегатів конференції, особливо представників католицьких країн і Святого Престолу. Ці делегати просили авторів визначення зробити його більш розгорнутим, оскільки передбачали, що за ним можуть критися неприйнятні установки: наприклад, терпимість до гомосексуальної орієнтації та ідентичності. Белла Абзуг, колишній депутат Конгресу США, доповнила інноваційну інтерпретацію терміну «гендер»: «Смисл терміну «гендер», на відміну від слова «стать», вказує на той факт, що становище і ролі жінки та чоловіка є соціальними конструкціями, які підлягають зміні».

Тобто, стало зрозуміло, що прибічники гендерної перспективи стверджують дещо вельми сміливе, наприклад, що «не буває «природних чоловіків» і «природних жінок», немає сукупності характеристик і моделей поведінки, притаманних виключно одній статі» [1, с. 114].

Отже, стає зрозумілим, що в «гендерній перспективі» незручна природа лише заважає, а тому має зникнути. З цього приводу С. Файерстоун висловлює парадоксальну, на наш погляд, думку: «Те, що «природно», не обов'язково є «людською» цінністю. Людство почало випереджати природу; ми більше не можемо виправдовувати дискримінаційну систему класів-статей на тій підставі, що вона має природне походження» [1, с. 117].

Однак, учасники конференції — представники націй, які захищають життя та сімейні цінності, виступили проти таких пропозицій, особливо, коли виявили, що в пекінському документі свавільно включено з програми слова «дружина», «чоловік», «мати», «батько» [1, с. 123].

Гендерні феміністки також вважають суттєвим пунктом у документі боротьбу за «вільний вибір» щодо питань дітонародження і «способу життя». Це, зокрема, стосується «права» всиновлення дитини лейсбійською парою, «права» на аборти, «права» на самостійний вибір власної сексуальної ідентичності та ін.

Значена проблема особливо загострюється з урахуванням того, що для гендерних феміністок існує п'ять статей, а не дві: слід говорити не про чоловіків та жінок, а про «гетеросексуальних жінок, гомосексуальних жінок, гетеросексуальних чоловіків, гомосексуальних чоловіків і бісексуалів».

Як справедливо резюмує з цього приводу О. Альзамора Реворендо, «свобода» прибічників гендерної перспективи, що проголошують наявність п'яти статей, суперечить усім наявним науковим даним, відповідно до яких, з генетичної точки зору, існує лише дві можливості: можна бути або чоловіком, або жінкою, і немає жодних проміжних варіантів між ними» [1, с. 125].

Отже, феміністські теорії становлять пряму загрозу на цінності сім'ї та шлюбу. Суспільство не зобов'язане зосереджуватися на сексуальних проблемах чи відхиленнях окремих індивідів настільки, щоб надавати зазначеним аномаліям правового статусу. По суті, відбувається насилля над природою заради, так званої, рівності у правах.

Як підкреслює Т. Анатрелла, гомосексуальність має залишатися приватною проблемою, тому що бажання визнати законним одне сексуальне відхилення потягне за собою бажання надати суспільного статусу й усім іншим прибічникам гендерної ідеології [2, с. 157].

«Варто не підіймати в ранг закону хитку мораль перехідного періоду, а допомагати суспільству залишатися міцним, проходячи через будь-які часи, спираючись на істинні життєві цінності. Слід пам'ятати, що цивільний закон будується на тому, що є істинним і правильним для суспільного блага.

Гомосексуалізм не є джерелом права. Суб'єктом прав і обов'язків є людина. Не може бути рівності між парою, що складається з чоловіка і жінки, і зв'язком між людьми однієї статі. Іншими словами, гомосексуалізм позбавлений цінності в суспільному розумінні. Це приватна реальність, на якій не будується життя суспільства і яка не може бути нормою» [3, с. 1038].

Нині дана руйнівна тенденція почала сягати й України.

За наведеною статистикою, геї, лесбіянки, бісексуальні і трансгендерні люди складають до 1 млн. 200 тис. жителів країни; кількість одностатевих партнерств, що де-факто існують в Україні, оцінюється фахівцями в межах до 200 тис. пар.

Так, Українська спільнота геїв, лесбіянок, бісексуалів та трансгендерних людей у 2010 році звернулася до Президента України з вимогою «продовжити курс на рівноправність геїв», що передбачає заборону дискримінації на підставі секс-орієнтації в сфері трудових відносин, легалізації існуючих одностатевих родин та ін. [8].

II Ватиканський Собор підкреслює, що відмінність між статями є позитивним фактором. Всі чоловіки і жінки є людьми і у своїй гідності вони рівні. Те, що їх відрізняє один від одного, перебуває у згоді з задумом творіння. Ж. Котье зазначає, що «повага до гідності жінки і визнання її рівних з чоловіком прав означає рівність прав щодо участі у культурному, економічному, суспільному і політичному житті. Однак досягнута у цій сфері рівність прав повинна йти поруч із визнанням особливого покликання жінки: ця рівність не повинна шкодити жінці, материнству та сім'ї» [12, с. 690, 692].

Урядом М. Азарова 10 лютого 2013 року до Верховної Ради було подано проект закону № 2342 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії дискримінації в Україні», метою якого є, відповідно до пояснювальної записки, «врахування міжнародних стандартів

та рекомендацій у сфері захисту прав та свобод людини і громадянина», у даному разі такими стандартами вважаються закріплення певних прав за сексуальними меншинами. 14 травня 2013 р. розгляд даного законопроекту було відкладено.

В українському суспільстві нині гучно лунають справедливі протести серед духовенства, громадських рухів, науковців, правозахисників, вбачаючи в цьому реальну небезпеку та трагедію для сучасного суспільства та майбутніх поколінь.

У чому полягає ця небезпека? — ставить питання адвокат С. Гула, надаючи одночасно аргументовані відповіді.

По-перше, в Україні на законодавчому рівні пропонується ввести поняття «сексуальна орієнтація» (зміна ст. 2 Кодексу законів про працю). Це може потягнути надання додаткових прав представникам сексменшин (наприклад, усиновлювати дітей), що не лише руйнує сім'ю, а й основи здорової моралі суспільства.

Також на законодавчому рівні мають вводитися безпрецедентні поняття, а саме: непряма дискримінація, оголошений намір про дискримінацію, підбурювання до дискримінації, пособництво у дискримінації (ст.ст. 1 і 5 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»). Це означає, зокрема, якщо хтось захотів би сказати в церкві про те, що гомосексуалізм — гріх, то це буде розцінено не лише як намір про дискримінацію, а й підбурювання цілої спільноти до дискримінації, і в такому разі наставатиме юридична відповідальність, можливо адміністративна чи навіть кримінальна.

Одна з найгірших гомосексуальних ініціатив законопроекту, як підкреслює С. Гула, міститься в ст. 60 Цивільного процесуального кодексу України, а саме: «У разі наведення позивачем фактів, які дають змогу припустити, що мала місце дискримінація, обов'язок доказування необґрунтованості позовних вимог у цій частині покладається на відповідача». Тобто, вже не геї доводитимуть, що їх дискримінували. Ймовірно, якщо дану норму буде прийнято Верховною Радою, на священнослужителів та багатьох моральних людей чи організацій чекають чисельні судові позови [10].

Ще однією вагомою, на наш погляд, загрозою є запропоновані законопроектом № 2342 зміни до ст. 21 Кодексу законів про працю України, проголошуючи рівність трудових прав усіх громадян України, не залежно від сексуальної орієнтації.

Як щодо професій, які потребують дотримання відповідного морального рівня працівника — лікаря, вчителя, правоохоронця та ін.?

Статтею 41 Кодексу законів про працю України передбачаються додаткові підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу з окремими категоріями працівників за певних умов, серед яких — вчинення працівником, який виконує виховні функції, аморального проступку, не сумісного з продовженням даної роботи (ч. 1 п. 3 ст. 41). Тобто, згаданий вище законопроект має на меті неприродну сексуальну орієнтацію особи підвести до грифу «морально».

Як ставитимуться батьки традиційних сімей (і самі автори законопроекту), якщо їх дитину навчатиме чи лікуватиме особа тієї ж статі, але з порушеною сексуальною орієнтацією?

При цьому автори проекту закону № 2342 переконані, відповідно до пояснювальної записки, що даний «проект не потребує проведення громадського обговорення». Ймовірно, передбачаючи всенародне обурення зазначеними новелами, вони саме таким чином захистили свої правотворчі ідеї.

Окрім того, у пояснювальній записці значиться, що «запропоновані зміни до Кодексу законів про працю України безпосередньо впливають із Конституції України». Виникає питання — чи уважно знайомилися автори законопроекту з Преамбулою Конституції України 1996 р.?

А там проголошено, що Верховна Рада України від імені Українського народу приймає цю Конституцію, «виражаючи суверенну волю народу, спираючись на багатовікову історію українського державотворення, усвідомлюючи відповідальність перед Богом, власною совістю, попередніми, нинішніми та майбутніми поколіннями».

Невже гомосексуалізм — це наша багатовікова історія, прояв нашої совісті і наша турбота про майбутні покоління?! Історія свідчить, що це явище ніколи не вважалося нормальним та здоровим для будь-якого суспільства і суперечить природному праву і, відповідно, принципу верховенства права, який нині має панувати в Україні.

Окрім того, законопроект № 2342 руйнує давню, глибоку християнську традицію українського народу та зневажає його віру.

Біблія, яка в усі часи вважалася найавторитетнішою священною книгою життя та непохитною основою суспільної моралі не лише в Україні, а й у більшості країн світу, нині може стати дискримінуючою

книгою, особливо в частині певних природних та Божественних істин. Це, зокрема, послання до Римлян (1:26-28): «...Бог їх видав на пожадливість ганебну, бо їхні жінки замінили природне єднання на протиприродне. Так само й чоловіки, позоставивши природне єднання з жіночою статтю, розпалилися своєю пожадливістю один до одного, і чоловіки з чоловіками сором чинили. І вони прийняли в собі відплату, відповідну їхньому блудові» [4, с. 1049].

Використані джерела:

1. Альзамора Реворедо О. Гендерная идеология: опасности и цели / О. Реворедо Альзамора // Лексикон: Дискуссионные темы и неоднозначные термины в сфере семьи, жизни и этики. — М.: Изд-во Францисканцев, 2009. — С. 113-128.
2. Анатрелла Т. Гомосексуальность и гомофобия / Т. Анатрелла // Лексикон: Дискуссионные темы и неоднозначные термины в сфере семьи, жизни и этики. — М.: Изд-во Францисканцев, 2009. — С. 151-164.
3. Анатрелла Т. Юридическое признание гомосексуальных союзов / Т. Анатрелла // Лексикон: Дискуссионные темы и неоднозначные термины в сфере семьи, жизни и этики. — М.: Изд-во Францисканцев, 2009. — С. 1031-1042.
4. Біблія або Книги Святого Письма Старого й Нового Заповіту / [пер. проф. І. Огієнка]. — К.: Укр. Біблійне Товариство, 2011. — 1151 с.
5. Болотіна Н.Б. Соціальне законодавство України: Гендерна експертиза / Н.Б. Болотіна. — К.: Логос, 2001. — 82 с.
6. Вольмер де Коль Б. Новые определения гендера / Б. Коль де Вольмер // Лексикон: Дискуссионные темы и неоднозначные термины в сфере семьи, жизни и этики. — М.: Изд-во Францисканцев, 2009. — С. 495-510.
7. Впровадження гендерних підходів у роботу комітетів Верховної Ради України: [практ. посіб.] / [гол. ред. В. О. Зайчук]. — К.: КІС., 2005. — 186 с.
8. Гей-форум України звернувся до Януковича (03.03.2010) // Сайт Української Гельсінської спілки з прав людини. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://helsinki.org.ua/index.php?id=1267627389>.
9. Гендерные проблемы и развитие. Стимулирование развития через гендерное равенство в правах, в доступности ресурсов и возможности выражать свои интересы / [пер. с англ.]. — М.: Весь мир, 2001. — 408 с.
10. Гула С. Пять главных опасностей новой гомосексуальной инициативы правительства: законопроект 2342 / С. Гула. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.zakon-online.com.ua/prava-cheloveka/pyat-glavnyh-opasnostey-novogo-gomoseksualnoy-iniciativy-pravitelstva-zakonoproekt-2342.html>.
11. Інтегрування гендерного підходу в державну політику України. — К.: Державний інститут проблем сім'ї та молоді, 2003. — 128 с.
12. Котье Ж. Равные права мужчин и женщин / Ж. Котье // Лексикон: Дискуссионные темы и неоднозначные термины в сфере семьи, жизни и этики. — М.: Изд-во Францисканцев, 2009. — С. 689-694.
13. Мельник Т.М. Міжнародний досвід гендерних перетворень / Т.М. Мельник. — К.: Логос, 2004. — 320 с.
14. Мельник Т.М. Міжнародний гендерно-правовий аспект проблеми прав людини в Україні / Т.М. Мельник // Український журнал про права людини. — 2005. — № 2 (2). — С. 17-36.
15. Мудрик А.В. Социализация человека / А.В. Мудрик. — М.: Издат. центр «Академия», 2004. — 304 с.
16. Європейський правовий вимір гендерно-чутливої політики / Н.М. Оніщенко, О.В. Матвієнко, С.В. Береза, М.О. Томашевська. — К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2005. — 144 с.
17. Офіційний вісник України: Щотижневий збірник актів законодавства. — 2005. — № 40. — С. 48-55.

Львова О. Л. Гендерна рівність: перспективи та загрози.

Одним з проявів принципу рівності є рівність чоловіків та жінок, тобто незалежність рівного підходу від статі, дістав назву принцип гендерної рівності. З іншого боку, сучасні світові реалії виявляють тенденцію до зловживання даним принципом, виходячи із суто суб'єктивних чинників, які суперечать загальноприйнятій суспільній моралі, а головне — звичайній природі речей. Мова йде про феміністичні теорії, які, проголошуючи існування п'яти статей і домагаючись легалізації певних прав, становлять пряму загрозу для суспільних, життєвих цінностей.

Ключові слова: гендер, гендерна рівність, мораль, право, стать, фемініст.

Львова Е. Л. Гендерное равенство: перспективы и угрозы.

Одним из проявлений принципа равенства мужчин и женщин, то есть независимость равного подхода от пола, называется принципом гендерного равенства. С другой стороны, современная реальность в мире показывает тенденцию к злоупотреблению этим принципом, исходя из сугубо субъективных моментов, которые противоречат общепринятой общественной морали, а главное — обычной природе вещей. Речь идёт о феминистических теориях, которые, провозглашая существование пяти полов и добиваясь легализации определённых прав, являются прямой угрозой для общественных, жизненных ценностей.

Ключевые слова: гендер, гендерное равенство, мораль, право, пол, феминист.

Lvova O. Gender equality: prospects and threats.

One of the manifestations of the principle of equality between men and women, that is, the independence of the equal treatment of sex, is called the principle of gender equality. On the other hand, the reality of the modern world shows a tendency to abuse this principle, on the basis of purely subjective factors that are contrary to accepted morals, and most importantly — the ordinary nature of things. It's about feminist theories which proclaim the existence of five floors and promoting legalization of certain rights, are a direct threat to the public, life values.

Key words: gender, gender equality, morality, right, sex, feminist.